

Titanic baino sei aldiz larriagoa

RUSS WILLOUGHBY BILDUMA

Wilhelm Gustloff ontzi alemaniarra portuan. 1945eko urtarrilean, inoizko itsas tragediarik handiena gertatu zen ontzia hondoratu zenean.

ITSASO BALTIKOA, 1945eko urtarrilaren 30a. S-13 sobietar itsaspeko batek *Wilhelm Gustloff* ontzi alemaniarra detektatu zuen. Alexander Marinesko kapitainak ontziaren kontra tiro egiteko agindua eman ondoren, hiru torpedok *Wilhelm Gustloff*en kroskoa jo zuten eta ontzitzarra ordubete eskasean hondoratu zen. 9.434 pertsona hil ziren, ia denak —eskifaikideak ez beste guztiak— zibilak.

Wilhelm Gustloff ontziak 1.865 bidaiarientzako tokia zuen baina itsas aginteak 6.000 pertsona eramateko baimen berezia eman zuen. Ejertzito Gorria Ekialdeko Frontean aurrera egiten ari zen eta etxetik alde egindako errefuxiatu alemaniarrek birkokatzekeo premiak bulztatu zituen erabaki hori hartzera. Ontzia hondoratu eta gero jakin zuten beste 5.000 errefuxiatu ezkutuan ontzian sartzea lortu zutela. Hala, hondoratu zenean, 10.582 pertsona zeuden ontzian. Horietatik 1.000 inguru salbatu zituzten hasieran, baina ehunka batzuk hipotermiak jota hilko ziren, Baltikoko ur hotzetan erreskaterean zain egon ondoren.

Ontziak brankan esbastika zeraman arren, Alexander Marinesko kapitainak bazekien errefuxiatuak zeramatzala. Baina kapitainaren karrera gainbehera ari zen: izaera egoskorra zuen, gehiegi edaten zuen eta haren dossierrean ohar negatiboak pilatzen ari ziren. Torpedoen laguntzaz egoera irauli eta Sobietar Batasuneko Heroi garaikurra lortu nahi zuen Marineskok. Saria jasotzeko hautagai izan arren, goi mailako agintari sobietarrek ez zioten domina eman eta hondoratzearen errua Luftwafferi berari egozten zion bertsioa zabaltzen ahalegindu ziren. Marineskori ez zion ezertarako balio izan historiako itsas tragedia larriena eragiteak.

Inoizko itsas tragediarik handienaz galdetuta, gehienok *Titanic* aipatuko genuke ziurrenik. Baina Bigarren Mundu Gerran Baltikoan gertatutakoarekin alderatuta, *Titanic*-en ezbeharra askoz txikiagoa izan zen; hildakoen zerrendari erreparatuta, zehazki, sei aldiz txikiagoa, *Titanic* hondoratzean 1.514 pertsona hil baitziren.

Baina, batetik, literaturak eta zinemak *Titanic*-en tragediari publizitate handia egin diote azken mendeen. Bestetik, sobietarrak *Wilhelm Gustloff*-i gertatutakoa desitxuratzen saiatu ziren eta gainerako aliatuek erasoaren ondorio izugarriei garrantzia kendu zieten. Finean sobietarrak ere aliatuak ziren, gerraren irabazleak. Eta, aldiz, Baltikoan itotako 9.000 zibil haiek, gehienak adinekoak, emakumeak eta haurrak, bando okerrekoak ziren. Galtzaileen bandokoak. ■

Arrastoak

Krimeako altxorrak Ukraina eta Errusiaren arteko gatazkan

KRIMEA: ITSASO BELTZeko URREA ETA SEKRETUAK erakusketa ekainaren lehena bitartean egon zen ikusgai Amsterdameko Unibertsitateko Allard Pierson Arkeologia Museoa (argazkian, K.a. 4. mendeko urrezko kas-koa). Baina erakusketako mila piezak Herbehereetan jarraitzen dute. Amsterdameko Unibertsitateak Ukrainako

bost museorekin sinatu zuen hitzarmena. Kontua da bost museo horietatik lau Krimean daudela eta, horregatik, Errusiako gobernuak altxorrek erreklamatu dituela, lurraldea anexionatu ondoren. Amsterdameko museoak lagapena abuztuaren 31 bitartean luzatzea lortu du eta orduan erabaki beharko du piezak nori itzuli. ■